مقدمه..... ۱۱

۱. شاهزادهٔ آزاده

سرگذشت و سرنوشت شاهزاده امان‌الله میرزا (ضیاءالدوله) ـ قیام برضد روس‌ها و پیوستن به‌نهضت مشروطیت ـ نمایندهٔ دورهٔ اول مجلس شورای ملی ـ وزیر جنگ کابینهٔ مستوفی‌الممالک ـ جانشین والی آذربایجان ـ همکاری با مجاهدان تبریز و رویارویی با اشغالگران روس ـ شرح مبارزات و شهادت شاهزاده ضیاءالدوله از زبان احمد کسروی..... ۱۹

۲. خاطرات سفر و تحصیل در روسیه

شرح شنیدنی سفر از تهران تا پترزبورغ (سن‌پترزبورگ) و دیدنی‌های بین راه ـ فرانسه و سویس در اوایل قرن نوزدهم ـ خاطرات تحصیل در مدرسهٔ نظامی نیکلا ـ اولین عشق سوزان ـ فوت پدر و بازگشت به‌ایران..... ۳۵

۳. جنگ روس و ژاپن و انقلاب ۱۹۰۵ روسیه

علل بروز جنگ روس و ژاپن ـ دلایل شکست فضیحت‌بار روسیه در جنگ با ژاپن که زمینه‌ساز انقلاب ۱۹۰۵ روسیه شد ـ من شاهد انقلاب ۱۹۰۵ روسیه و مقدمات سقوط امپراتوری تزارها بودم..... ۵۳

۴. اوضاع رقت‌بار نیروی نظامی ایران در اواخر قاجاریه
خاطرات خدمت در نیروی قزاق ـ آشفتگی در تشکیلات قزاقخانه و خودکامگی فرماندهان روسی ـ بریگاد قزاق و رقابت روس و انگلیس ـ یادداشت‌های فرمانده روسی بریگاد قزاق که نمایانگر اوضاع ایران در اواخر سلطنت ناصرالدین شاه است ۶۳

۵. قتل ناصرالدین شاه و جلوس مظفرالدین شاه
جریان مشروح قتل ناصرالدین شاه براساس یادداشت‌های فرمانده روسی بریگاد قزاق ـ آشفتگی در دربار و مهارت صدراعظم (امین‌السلطان) در کنترل اوضاع ـ تاجگذاری مظفرالدین شاه ـ آشفتگی وضع قشون در آغاز سلطنت مظفرالدین شاه ۷۵

۶. اولین دیدار با رضاخان و بازگشت به‌روسیه
دیدار و گفتگو با رضاخان هنگامی که فرمانده قزاقان در کرمانشاه بود ـ بازگشت به‌روسیه و ورود به‌آکادمی نظامی (دانشگاه جنگ) روسیه ـ خاطراتی از نیکلای دوم آخرین تزار روسیه و مقدمات انقلاب ـ نقش مخرب راسپوتین و دیدار با قاتل او (پرنس یوسوپف) ـ انقلاب و اضمحلال خاندان رومانف ـ بازگشت به‌وطن و خدمت در قزاقخانه ۸۹

۷. دیدار دوباره با رضاخان و کودتای ۱۲۹۹
مقدمات و جزئیات کودتا از زبان شهاب‌الدوله رئیس تشریفات دربار و محرم اسرار احمدشاه ـ دستوری که شاه در شب کودتا به‌من داد ـ اولین نامهٔ رضاخان به‌احمد شاه ـ اختلاف رضاخان و سیدضیاءالدین و برکناری و تبعید سید از ایران ـ نخست‌وزیری قوام‌السلطنه و آزادی زندانیان کودتا ـ نامهٔ خصوصی و مهم سفیر انگلیس به‌شهاب‌الدوله ـ ورود آمریکائی‌ها به‌صحنهٔ سیاست ایران ۱۰۷

۸. سردارسپه و تشکیلات قشون جدید ایران

دیدار و گفتگو با رضاخان در شب کودتا ـ اولین مأموریت نظامی از طرف رضاخان ـ اولین رئیس ستاد (ارکان حرب کل قشون) و متن حکم شماره یک سردارسپه دربارهٔ تشکیلات قشون جدید ایران ـ گزارش مشروح مربوط به‌ملوک‌الطوایفی و عشایر و ایلات یاغی در ایران ـ قیام خیابانی..... ۱۳۷

۹. غائلهٔ سمیتقو و خطری که از سر ایران گذشت

حکومت مخبرالدوله در آذربایجان و اشتباهات او که به‌غائلهٔ سمیتقو انجامید ـ دکتر مصدق والی جدید آذربایجان و اختلافات او با نظامیان ـ مأموریت ختم غائله از طرف سردارسپه به‌من محول شد ـ غائلهٔ سمیتقو مقدمهٔ تجزیهٔ ایران بود که از خارج هدایت و حمایت می‌شد ـ ختم غائله سمیتقو و چگونگی کشته شدن او پس از بازگشت به‌ایران ۱۵۷

۱۰. غوغای جمهوری و پادشاهی رضاخان

انگیزهٔ جمهوریخواهی رضاخان ـ جزئیات وقایعی که به‌شکست نهضت جمهوریخواهی انجامید ـ رضاخان مقدمات پادشاهی خود را فراهم می‌کند ـ رضاخان چگونه موافقت انگلیسی‌ها و روس‌ها را برای خلع قاجاریه و پادشاهی خود فراهم کرد ـ نقش امان‌الله میرزا (جهانبانی) شاهزاده قاجار در تهیه مقدمات پادشاهی رضاخان ۱۷۱

۱۱. غائلهٔ خراسان و بلوچستان

جنایات جان محمدخان (امیرلشگر شرق) در خراسان ـ نقش امان‌الله میرزا در برکناری و خلع درجهٔ جان محمدخان ـ غائلهٔ بلوچستان و مأموریت امیرلشگر جدید شرق (امان‌الله میرزا جهانبانی) برای ختم این غائله ـ شرح عملیاتی که برای ختم غائلهٔ «دوست محمدخان» و استقرار حاکمیت ایران بربلوچستان صورت گرفت.

..... ۱۹۵

۱۲. توطئه قتل رضاشاه

شرح حال و سوابق سرهنگ محمودخان پولادین که توطئه کودتا و قتل رضاشاه را طراحی کرده بود ـ چگونگی کشف این توطئه و دستگیری پولادین و یاران او ـ محاکمه و اعدام پولادین ـ نمایندهٔ کلیمیان در دورهٔ پنجم مجلس شورای ملی از یاران پولادین بود که او هم به‌اعدام محکوم شد! ۲۱۱

۱۳. مأموریت فرانسه و تأسیس دانشگاه جنگ

چرا فرانسه برای آموزش افسران و دانشجویان ایرانی انتخاب شد؟ ـ صورت اسامی نخستین گروه افسران ایرانی که به‌فرانسه اعزام شدند ـ خاطرات سپهبد جهانبانی از مأموریت فرانسه ـ مأموریت دوم در فرانسه و تأسیس دانشگاه جنگ ـ سخنان رضاشاه خطاب به‌نخستین گروه دانشجویان ایرانی که به‌فرانسه اعزام شدند... ۲۲۱

۱۴. راز سقوط تیمورتاش

روابط تیمورتاش با جهانبانی ـ چگونگی به‌قدرت رسیدن تیمورتاش ـ نقش تیمورتاش در مذاکرات نفت و افول قدرت او ـ دستگیری و محاکمه تیمورتاش و مرگ اسرارآمیز او در زندان ـ علت واقعی سوءظن رضاشاه به‌تیمورتاش ـ آخرین تلاش روس‌ها برای نجات تیمورتاش ۲۲۷

۱۵. از وزارت تا زندان

جهانبانی در رأس یک هیئت نظامی همراه رضاشاه به‌ترکیه می‌رود ـ عضویت در کابینه پس از بازگشت از سفر ترکیه ـ رضاشاه شخصاً دستور برکناری جهانبانی و اخراج او از ارتش را صادر می‌کند ـ بازداشت جهانبانی و ۱۸ ماه زندان بدون محاکمه و تفهیم اتهام ـ ملاقات همسر جهانبانی با مختاری ـ علت واقعی برکناری و زندانی شدن جهانبانی در پردهٔ ابهام باقی مانده است. ۲۳۹

۱۶. اشغال ایران و استعفای رضاشاه

علت واقعی تجاوز شوروی و انگلیس به‌ایران در شهریور ۱۳۲۰ ـ خصومت روس‌ها

و انگلیسی‌ها با رضاشاه ربطی به‌حضور آلمانی‌ها در ایران نداشت ـ جزئیات وقایعی که به‌استعفای رضاشاه از سلطنت انجامید از زبان یک شاهد عینی واقعه ـ چرا نقشهٔ تغییر رژیم و اعلام جمهوری در ایران عملی نشد؟ ـ نقش فروغی در دوام سلطنت خاندان پهلوی و پادشاهی محمدرضاشاه..... ۲۴۷

۱۷. سال‌های بحرانی

اعادهٔ حیثیت از جهانبانی و وزارت در کابینه فروغی ـ نقش جهانبانی در ایجاد تفاهم با روس‌ها در اوایل اشغال ایران ـ جهانبانی وزیر جنگ کابینهٔ سهیلی و نقش او در بازسازی ارتش ـ فرماندهی سپاه جنوب و ختم غائلهٔ فارس ـ عضویت هیئت نمایندگی ایران در کنفرانس سانفرانسیسکو برای تنظیم اساسنامهٔ سازمان ملل متحد ـ بازگشت به‌مشاغل نظامی و سناتوری..... ۲۷۷

۱۸. از رزم‌آرا تا هویدا

بیست سال در مجلس سنا ـ رزم‌آرا برخلاف میل باطنی شاه به‌نخست‌وزیری برگزیده شد ـ معمای قتل رزم‌آرا ـ مأموریتی که در حکومت مصدق به‌سپهبد جهانبانی محول شد ـ اقداماتی که برای حل اختلافات مرزی ایران و شوروی صورت گرفت ـ خاطرات شنیدنی سپهبد جهانبانی از مسافرت در طول دو هزار کیلومتر مرزهای مشترک ایران و شوروی ـ علل بروز تنش در رابطه با دربار محمدرضاشاه..... ۲۸۷

پیوست‌ها

همسران و فرزندان..... ۳۱۵

وصیت‌نامهٔ سپهبد جهانبانی..... ۳۱۹

مهرمنیر جهانبانی و هنر ناشناخته مردم بلوچستان..... ۳۲۱

گزیدهٔ یادداشت‌های علم دربارهٔ جهانبانی..... ۳۲۵

تصاویر..... ۳۳۷ تا ۳۷۶